

ТЕКСТОЗНАВСТВО. ДИСКУРСОЛОГІЯ

УДК 81'42-028.61

С. П. Галаур

ТАКСОНОМІЯ КАТЕГОРІЙ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ-ДИСКУРСУ

У статті уточнено таксономію категорій художнього тексту, який, перебуваючи в гіпо-гіперонімічних зв'язках із художнім дискурсом, постає конститутивним підґрунтям останнього. Художній текст розглянуто як сукупність певним чином співвідносних категорій, синхронізованих у межах трьох текстових площин, параметри яких детермінуються ступенем антропоцентричної інклюзивності. Текстові категорії оцінено в аспекті їхньої взаємоінтегрованості, польової будови, двоплановості, функційної спрямованості. Доведено, що будь-яка категорія тексту може бути представлена з погляду його структури, семантики, прагматики, як результат соціо-сеmiotичної й ситуативної інтеракції.

Ключові слова: художній текст, художній дискурс, категорія тексту, ознака тексту, текстова комунікація.

Галаур С. П. Таксономия категорий художественного текста-дискурса. В статье уточнена таксономия категорий художественного текста, который, вступая в гипогиперонимические отношения с художественным дискурсом, является конститутивной базой последнего. Художественный текст рассмотрен как совокупность определённым образом соотносительных категорий, синхронизированных в пределах трёх плоскостей, параметры которых детерминированы степенью антропоцентрической инклюзивности. Текстовые категории оценены в аспекте их взаимной интегрированности, полевого строения, двуплановости, функциональной ориентированности. Доказано, что любая категория в тексте может быть представлена с точки зрения его структуры, семантики, прагматики, как результат социо-сеmiotической и ситуативной интеракции.

Ключевые слова: художественный текст, художественный дискурс, категория текста, признак текста, текстовая коммуникация.

Halaур S. P. The taxonomy of the artistic text-discourse categories. *The re-interpretation of communication phenomenon, claiming "to other" focus to be the prerogative, causes consecutive refusal of text's traditional consideration. The latter is being expounded as empirical substance and real material manifestation of speakers communication intentions as well as their mental universes' interaction. This way of approach opens further perspective to define artistic text categories' taxonomy more precisely; the text likewise remains hyponymically-hyperonically connected to the artistic discourse, being its constitutive substratum. The artistic text represents totality of categories of the certain type of correlation, synchronized within three dimensions; their parameters depend upon anthropocentric inclusiveness degree. The fact is the text category integrates certain set of the most important text characteristic features and gets evaluation due to its field structure, two-dimensions' construction, and functional direction. Each one of the text categories, social-semiotic and situation interactions' result receives interpretation in accordance with the structure, semantics, also pragmatics. Therefore, syntagmatic and paradigmatic intercategory interconnections of the text-discourse make the opportunity to accentuate on its completeness and synergy.*

Key words: artistic text, artistic discourse, text category, text characteristic feature, text communication.

Сучасні гуманітарні дослідження (Л. Г. Бабенко, І. А. Бехта, Н. С. Болотнова, Є. О. Гончарова, М. Я. Димарський, О. Л. Каменська, І. М. Колегаєва, Г. В. Колшанський, Н. К. Кравченко, О. С. Кубрякова, В. А. Кухаренко, О. О. Селіванова, І. О. Широ́ва та ін.) виявляють раціональний синтез структурно-семантичного й функційно-комунікативного поглядів на текст, позиціонуючи його не іманентною сутністю, а «елементом системи “дійсність – свідомість – модель світу – мова – автор – текст – читач – проекція”» [2, с. 10]. Як продукт первинної комунікативної діяльності автора й об'єкт вторинної комунікативної діяльності читача, своєрідний інформаційно-змістовий медіум, текст усе більше привертає увагу до себе науковців, що намагаються знайти істинні відповіді на багато дискусійних питань, з-поміж яких уже довгий час пріоритетне – категорій тексту.

Мета статті – уточнити таксономію категорій художнього тексту, який, перебуваючи в гіпо-гіперонімічних зв'язках із художнім дискурсом, постає конститутивним підґрунтям останнього.

Поняття «текстова категорія» почало вживатися в лінгвістиці ще в 70-х роках ХХ століття, проте, на превеликий жаль, ще й досі не набуло чітких обрисів. Хоч факт і парадоксальний, але спроби класифікування текстових категорій, ідентифікування їхньої домінанти вияскравлюють більше несистемність і невпорядкованість їх, аніж рельєфне представлення. Прискіпливий аналіз найцитованіших таксономій категорій тексту, зокрема і художнього (Л. Г. Бабенко, Р. де Богранда, О. П. Воробйової, І. Р. Гальперіна, В. Дресслера, Т. А. Єщенко, Ю. В. Казаріна, В. І. Карасика, М. М. Кожиної, В. А. Кухаренко, М. Л. Макарова, О. О. Селіванової, З. Я. Тураєвої), проливає світло на істотні розбіжності в класифікаціях, причинами яких є 1) диференційна чи конститутивна параметризація категорій, 2) варіативний категорійно-субкатегорійний опис, 3) різнорівневість, багатоаспектність та поліфункційність самого об'єкта дослідження – тексту, зрештою, 4) дискусії щодо доцільності єдиного й загальноприйнятого пояснення тексту як складної суперсистеми, що має, за твердженням А. П. Загнітка, синтетично-аналітичний статус у мовленнєвій комунікації [10, с. 474] й наділений здатністю до занурення не лише в мову, а й у дискурс.

Оскільки категорії відображають природу тексту, вони, безперечно, є ступенями «пізнання його онтологічних, гносеологічних та структурних ознак» [22, с. 144]. Погоджуємося з дослідниками, які «категоріями тексту вважають окремі (обов'язкові і факультативні) ознаки, що зводяться до рангу категорійних» [19, с. 5], тобто найзагальніші й найпосутніші. Додамо, однак, що категорія зазвичай уособлює не одну таку ознаку, а набір їх. Наприклад, підґрунтям для формування категорії комунікативності слугує злютованість багатьох ознак тексту, з-поміж яких особливо вирізняються антропоцентричність та діалогійність. Зі свого боку, абстрагування таких одиничних ознак уможливорює трактування їх і як підкатегорійних елементів у ієрархічній категорійній моделі тексту. Так, діалогійність перебуває в підкатегорійному підпорядкуванні до антропоцентричності, дія якої поширюється в межах бінарної опозиції «адресант – адресат».

Текстові категорії виявляються в особливих синтагматико-парадигматичних відношеннях, «активно взаємодіють між собою та тісно переплітаються у тканині тексту; їх можна зіставити з окремими «нитками» тексту» [6, с. 231]. Отже, текст вибудовується як сукупність певним чином співвідносних категорій, дія однієї категорії завершується тоді, коли чинною стає інша категорія. Крім того, функціонування категорії саме в комплексі з іншими є умовою її успішної реалізації. Отже, чіткої демаркаційної лінії між категорійними виявами в тексті навряд чи можна провести і, мабуть, не варто. Пошуки диференційних параметрів текстових категорій змусили вчених відмовитися від традиційно застосовуваного в мовознавчій практиці принципу протиставлення. Навпаки, автори наукових розвідок пропонують описувати текстові категорії за іншим, опозиційним, принципом – включення: «одна категорія «вкладається» в іншу, причому вона, з одного боку, є доволі самостійним явищем, з іншого – складником спорідненої за характером (глибинної, поетичної), але ширшої категорії, а також становить єдність з іншими явищами в межах тексту» [20, с. 44].

Категорії тексту вичленовуються на його рівнях, причому щодо останніх, розмірковує Т. А. Єщенко, категорія теж виконує асоціативно-диференційну функцію [9, с. 40].

Аналіз рівнів художнього тексту і його категорій слід розпочинати з усвідомлення сутності самої текстуальності. Погоджуємося із думкою І. Р. Гальперіна про онтологічну амбівалентність тексту, що «має подвійну природу – стан спокою і руху» [4, с. 19]. Завершений і відокремлений від автора (у стані спокою, інтровертний, об'єктивний) текст є результатом когнітивно-комунікативної діяльності продуцента. Його еноцентричне системно-структурне утворення зручно уявити як послідовність дискретних одиниць на умовній координатній площині, осями якої є структурний та змістовий рівні тексту, щонайперше візуалізує генеральну для будь-якого тексту категорію зв'язності, вияскравлювану у двох іпостасях. Горизонтальною (формальною) зв'язністю в тексті є його когезія, а вертикальною (змістовою) – когерентність. Когезія виявляє всі ті формальні зв'язки, які існують у поверхневій структурі тексту і слугують зовнішньою експлікацією його когерентності, тобто глибинних, логіко-змістових зв'язків. За міркуваннями З. Я. Тураєвої, у художньому тексті «поверхнева структура детермінована глибинною структурою, що виконує роль своєрідної програми вибору мовних засобів. <...> Поверхнева структура може впливати на глибинну, актуалізувати її» [23, с. 58]. Т. А. ван Дейк, який застосовує дещо іншу термінологію стосовно різновидів зв'язності, переконує, що локальну зв'язність визначають міжфразовими синтаксичними зв'язками, глобальну ж виявляють через ключові слова [7, с. 72]. Отже, формальна зв'язність тексту корелює зі змістовою зв'язністю.

У сучасних лінгвістичних студіях часто йдеться про діалектичний зв'язок текстових категорій зв'язності та цілісності, учені стверджують, що «без зв'язності текст як функційне ціле не існує апіорі. І тільки той текст вважається зв'язним, який є цілісною послідовністю речень, пов'язаних

значенням у межах загального задуму» [23, с. 180]. Уточнимо, що цілісність можна зіставити саме з вертикальною зв'язністю (когерентністю) та зацентрованою увагою на тому, що «зв'язність зазвичай є умовою цілісності» [1, с. 51]. Цілісність художнього тексту виформовують й інші тісно переплетені між собою категорії – членованості, інтегративності, континууму, референційності, жанрового канону, образності, авторського бачення. Цілісність, як доведено вище, може претендувати на статус надкатегорії в статичній площині тексту.

Усі названі категорії, експліковані на взаємозумовлених структурному та змістовому рівнях тексту, є результатом взаємодії останніх та розв'язують комплементарні завдання, забезпечуючи змістово-мовну основу майбутньої текстової комунікації. Відповідно до того, який рівень тексту увиразнює ту чи ту категорію, останні слід диференціювати на структурні (зв'язність, дискретність, континуум, жанровий канон) та змістові (цілісність, інтегративність, референційність, авторське бачення), однак такий їхній поділ, зрозуміло, досить умовний. Наприклад, категорію авторського бачення, що є показником антропометризму навіть в інтровертній площині тексту та певною мірою матеріалізує категорію антропоцентричності (зосібна її адресантності), можемо кваліфікувати своєрідним підґрунтям для аналітичної інтерпретації тексту як на рівні його плану змісту, так і на рівні плану вираження. Змістовий аспект категорії авторського бачення детермінований концентрацією оцінок представленого матеріалу, продукованих суб'єктивними емоційними конотаціями письменника. Водночас ця категорія маркує манеру викладу інформації й зреалізовується за допомогою комплексу мовних засобів, з-поміж яких функційною активністю позначена граматична категорія особи. Так, «деяка умовна точка в просторі й часі, з якої автор чи розповідач бачать зображене» [5, с. 193], може переміщатися в тексті з огляду на варіювання автором розповіді від першої, другої чи третьої особи.

Поняття статичності художнього тексту набуває парадоксальних рис навіть у процесі його промовляння, що вже говорити про це з погляду на одне з найважливіших завдань мистецтва – бути засобом пізнання людини. Творець художнього тексту, навпаки, опікується його оживленням, бо «непрочитана книга є лише носієм знаків, які не продукують концептів, а отже, вона німа» [24, с. 425]. У процесі комунікативної діяльності автора й читача оприявлюється той факт, що текстова «самооцінна ... структура розпадається», будова тексту «залежить від прагматичної ситуації» [3, с. 39]. Репродукований реципієнтом текст переходить у рухливий стан, а його статичні ознаки імплікуються. Шлях, який умовно долає читач під час перцепції художнього тексту, повторимо вслід за В. В. Красних, може бути представлений у вигляді такого ланцюга: фізичне сприйняття тексту (розуміння його «поверхневого» значення) – співвіднесення з контекстом (розуміння його «глибинного» значення) – співвіднесення з пресупозицією (інтелектуально-емоційне сприйняття) – усвідомлення його концепту (глибинного змісту, мотиву, інтенції автора) [15]. У процесі такого сприйняття вербально закодований текст поступово перетворюється з матеріального

об'єкта на інтерпретований, «за яким можна побачити перебіг дискурсу» [8, с. 34]. У дискурсивну площину текст переводять різні його категорії, статус яких, за нашими спостереженнями, варто оцінювати вже не як власне-текстовий, а тексто-дискурсивний. Вони синхронізуються в іншій текстовій площині, що вже констатує антропоцентричну інклюзивність, а отже, іншу категорійну градацію. Умовними координатними осями цієї текстової площини слід вважати інформативний і прагматичний рівні. Така рівнева диференціація тексту достатньо аргументована в науковій літературі й пояснена специфікою комунікації – своєрідним «перенесенням інформації в людському колективі» [12, с. 89]. «Природно передбачити, – покличемося на слова Г. В. Колшанського, – <...>мовлення не може обмежитися передачею інформації, адсорбованої від усіх ознак, властивих суб'єктові мовлення. Його емоції, можливі оцінки, сфокусовані у змісті мовлення та орієнтовані на конкретного партнера, і надають мові того забарвлення, яке загалом називають прагматикою» [13, с. 140]. Висловлені аргументування переконують, що прагматичний рівень базується на інформативному, а їхні одиниці ієрархічно пов'язані й корелюють одна з одною у процесі пізнавальної діяльності адресата.

Інформативний рівень тексту інкорпорує категорії інформативності та інтертекстуальності, прагматичний же рівень, справедливо поіменований естетичним, – модальності, емотивності, експресивності, аксіологічності. Спільна дія категорій прагматичного рівня спричинює оформлення загальнішої категорії – прагматичності. Унаслідок взаємодії одиниць цих двох рівнів постає категорія регулятивності, матеріалізована в особливих мовних формах, покликаних зорганізувати адекватне розтлумачення читачем інформативно-прагматичного коду повідомлення. Об'єднувальна роль у цій системі угруповань належить комунікативності, ранг надкатегорійності якій присвоїли чимало дослідників з огляду на імпліцитну діалогійність художнього тексту, «що передбачає наявність прогнозованого образу читача в когнітивних структурах продуцента та зумовленість сприйняття тексту реципієнтом специфікою авторського моделювання дійсності в тексті» [16, с. 220].

Текст, що стає продуктом мовлення й водночас предметом перцепції, функціонує в комунікативному середовищі як неоднозначна графічно-мовна система і структура. Його шлях від автора до читача в умовах двобічного комунікативного обігу не є простим, оскільки текст утрачає деякий зміст або набуває додаткового. Причини такого явища різні – як об'єктивні (певна недосконалість графічно-знакової системи, у зв'язку із чим неможливо передати певний тип інформації, зокрема й паралінгвальної; архітектонічна уніфікація текстів одного жанру, але різних за змістом; відокремленість тексту від його автора, природної ситуації; подвійна – авторська й власне-текстова – інтенційність тексту тощо), так і суб'єктивні (прояви мотиваційної, когнітивної, емоційної сфер особистості; психофізіологічні особливості індивіда; його пресупозиції тощо). Очевидним є те, що авторська й читачка моделі тексту не збігаються, у свідомості реципієнта створюється власна проекція художнього тексту, його прототип. При цьому «текст об'єктивно з'являється

як певний текстовий інваріант, що допускає відповідну кількість варіантів – вільних, але не нескінченних» [21, с. 109]. Важливим завданням усіх текстово-дискурсивних категорій є не лише уникнення деформації змісту тексту, а й створення сприятливих передумов для найефективнішого результату дискурсивної взаємодії автора й читача. Своєрідним важелем у злагодженому механізмі адекватної інтерпретації тексту, яка допускає втрату тільки маргінальних його елементів, постає категорія регулятивності.

Як бачимо, текстово-дискурсивна площина є платформою для здійснення впливу на адресата та ініціювання його ментально-емоційної, естетичної, ба навіть вербальної реакції. Її категорії варто розглядати з двох позицій – 1) абстрактне поняття, що відображає найсуттєвіші ознаки тексту, «взаємодія яких забезпечує його специфіку і стійкість як комунікативного утворення» [18, с. 236], 2) засіб узгодження дій комунікантів.

У процесі когнітивно-комунікативної діяльності читача, який реконструює когнітивно-комунікативну діяльність автора, художній текст, перетворюючись на екзоцентричний дискурс, експлікує «комплексну комунікативну подію (ситуацію), що відбувається між мовцем і слухачем», «процес розташування “варіативних” смислів у спільних просторах концептуалізації, забезпечених перетинанням контекстів учасників» [14, с. 80]. У цій екстравертній інтенційно-інтерпретаційній площині тексту-дискурсу систему координат структурують інтерактивний та концептуальний рівні, розподіляючи свої ролі так: інтерактивний рівень маніфестує процес розгортання дискурсу, а концептуальний синхронізує знання комунікантів один про одного, про ситуацію спілкування, комунікативні конвенції, соціокультурну й інституційну реальність, етнокультурні та універсальні коди тощо. Концептуально впорядковують дискурсивну систему тексту категорії концептуальної цілісності й контекстуальності, інтерактивний її фрагмент обрамлюють категорії інтерактивності, процесуальності. Наслідком синергетичності цих категорій є надкатегорія дискурсивної особистісності, що загалом маркує результат і доцільність художньої комунікації, дає змогу реципієнтові значною мірою осягати світ таким, як того бажав сам автор. Отже, реалізація категорій у дискурсивній площині тексту відображає «взаємоузгодження авторської інтенції з інтенцією та інтерпретацією адресата відповідно до їхніх моделей світу і знання про релевантні для усвідомлення й інтерпретації дискурсу аспекти соціального, політичного, культурно-інформаційного, історичного, психологічного контекстів» [14, с. 79].

Оскільки категорії художнього тексту пов'язані з його функціонуванням у комунікації, закономірно припустити, що описувати їх слід з урахуванням екстралінгвальних реалій. Ситуація спілкування передбачає наявність передмовного матеріалу, який згодом трансформується в текст, накладання обмежень на мовне розгортання змісту, урахування особистісних і соціальних характеристик текстових комунікантів, неідентичності їхнього пресупозиційного фонду тощо, тобто тих складників дискурсивного маркування, без яких би текст розглядався лише логічно оформленою думкою, зафіксованою письмово. Справді, досліджуючи текст, варто не обмежуватися

засобами й методами лише мовознавчої науки, проте слід пам'ятати про деяку умовність терміну «екстралінгвальний». «Урешті-решт, – зауважує М. М. Кожина, – екстралінгвальні чинники стають лінгвальними», оскільки «значною мірою визначають змістову структуру й стилістику тексту» [11, с. 89–90]. Цей факт ще раз заперечує закріплення за термінами дискурс – текст загальнозживаного змісту, потверджує суперечливість контрарності їхньої опозиції за диференційними параметрами структурність / функційність, потенційність / актуальність, статичність / динамічність.

Усі три площини тексту-дискурсу демонструють нескінченну кількість точок перетину. Візуалізуючи хоча б деякі з них, скажемо, що 1) дискурсивна концептуальність, з одного боку, слугує опертям для породження тексту, з іншого – кінцевою метою у процесі його сприйняття; 2) цілісність, «поєднуючи текст з іншими складними системами, стає своєрідною базою для утворення дискурсу» [17, с. 195], водночас дискурсивна інтерактивність забезпечує когезію та когерентність тексту; 3) категорія регулятивності характеризує адресанта і, відповідно, не є конструктивною для дискурсу як інтерактивного явища. Зорієнтованість на зворотну інтерпретувальну позицію читача вказує і на її корелятивність з дискурсивною категорією стратегічності (підкатегорія інтерактивності); 4) дискурсивна стратегічність нерідко детермінує лінгвістичну прийнятність членованості тексту. Навіть ці лаконічні приклади ілюструють синтагматичні й парадигматичні міжкатегорійні взаємозв'язки тексту-дискурсу та дають змогу чітко усвідомити його системність й синергетичність. Не заперечуватимемо, що «будь-яку категорію можна розглядати рівною мірою і в аспекті структури, і з позицій семантики, і з погляду прагматики» [9, с. 40], і, додамо, як результат соціо-семіотичної та ситуативної інтеракції.

Отже, переосмислення феномена комунікації, коли прерогативою стає орієнтація «на іншого», змушує відмовитися від традиційних поглядів на текст і витлумачувати його емпіричною субстанцією, реальною матеріальною маніфестацією комунікативних інтенцій мовців, взаємодії їхніх ментальних світів. Такий підхід увиразнює категорійну організацію текстового коду, зорієнтовану на координування комунікативних дій автора й читача для обміну інтелектуальною, соціальною, культурною інформацією, зрештою, з метою естетичного розвитку особистості. У цьому зв'язку релевантним для майбутніх наукових розвідок буде скрупульозне вивчення вирізнених категорій тексту-дискурсу, його категорійно-субкатегорійний опис.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Аспекты общей и частной лингвистической теории текста*. М.: Наука, 1982. 192 с.
2. **Белянин В. П.** Основы психологической диагностики : [монографія]. М. :Тривола, 2000. 248 с.
3. **Бехта І. А.** Дискурс наратора в англomовній прозі : [монографія]. К. : Грамота, 2004. 304 с.
4. **Гальперин И. Р.** Текст как объект лингвистического исследования. 3-е изд., стереотип. –М. :Едиторал УРСС, 2005. 144 с.
5. **Горшков А. И.** Русская стилистика. Стилистика текста и функциональная стилистика : учеб. для педагогических университетов и гуманитарных вузов. М. : АСТ : Астрель, 2006. 367 с.
6. **Давидюк Ю. Б.** Універсальні категорії художнього тексту. *Вісник Житомирського державного*

університету імені Івана Франка . 2012. Вип. 65. Філологічні науки. С. 229–232. 7. **Дейван Т. А.** Язык. Познание. Коммуникация. Б. : БГК им. И. А. Бодуэна де Куртенэ, 2000. 308 с. 8. **Демьянков В. З.** Текст и дискурс как термины и как слова обыденного языка. *Язык. Личность. Текст* : сб. к 70-летию Т. М. Николаевой Ин-т славяноведения РАН; М.: Языки славянских культур, 2005. С. 34–55. 9. **Єщенко Т. А.** Проблема категорійної ієрархії тексту у сучасному мовознавстві. *Modern scientific potential*. 2015. Volume 25 Philological sciences. – Sheffield Science and education LTD . P. 40–42. 10. **Загнітко А. П.** Теоретична граматика. Синтаксис. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с. 11. **Кожина М. Н.** Стилистика русского языка : учебник. 4-е изд., стереотип. М. : Флинта: Наука, 2008. 464 с. 12. **Колшанский Г. В.** Коммуникативная функция и структура языка. 3-е изд. М.:Издательство ЛКИ, 2007. 176 с. 13. **Колшанский Г. В.** Соотношение субъективных и объективных факторов в языке. М.: КомКнига, 2005. 232 с. 14. **Кравченко Н. К.** Таксономія категорій дискурсу в сучасному дискурс-аналізі. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. Сер. Філологія. К., 2014. Т. 17, № 1. С. 77–83. 15. **Красных В. В.** «Свой» среди «чужих»: миф или реальность? М. :Гнозис, 2003. 375 с. 16. **Кузнецова М. О.** Англомовний художній текст як змістово-мовна основа інтеракції текстових антропоморфів. *Вісник Житомирського державного університету*. – 2014. Випуск 2 (74). Філологічні науки. С. 218–221. 17. **Макаров М. І.** Основы теории дискурса. М. :Гнозис, 2003. – 273 с. 18. **Маслова Т.** До проблеми класифікації текстових категорій. *Наукові записки*. – Випуск 105 (2). Серія : Філологічні науки (мовознавство) : у 2 ч. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. Винниченка, 2012. 592 с. 19. **Мороховский А. Н.** К проблеме текста и его категорий. *Текст и его категориальные признаки*: сб. науч. тр. –К. : КГПИИЯ, 1989. 160 с. 20. **Ноздрина Л. А.** О категориальном статусе некоторых лингвистических явлений. *Вестник ВГУ*. Серия лингвистика и межкультурная коммуникация. 2001. № 2. С. 39–46. 21. **Серажим К. С.** Текст як комунікаційне вираження дискурсу. *Вісник Запорізького державного університету*. –2001. № 1. – С. 109–115. 22. **Стилистика** и литературное редактирование / под ред. Н. В. Малышевой. М.; Ростов н/Д, 2012. 288 с. 23. **Тураева З. Я.** Лингвистика текста (Текст: структура и семантика) : учеб. Пособие. Москва, 1986. 127 с. 24. **Есо U.** Le Nom de la rose. Traduit par J.-N. Schifano U. Eсо. Paris: Grasset, «Le Livre de poche», 1982. 472р.

Галаур Світлана Петрівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36000, Україна.

Tel. : +38-0663231595.

E-mail: svitlana.galaur@gmail.com

ORCID: orcid.org/0000-0002-9333-3052

Halaur Svitlana Petrivna – PhD in Philology, Associate Professor, Ukrainian Language Department, Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ostrohradskoho Str., 2, Poltava, 36000, Ukraine.